

NOMINOWANI DO NAGRODY IM. GIEDROYCIA

Idą po śladach Redaktora

19 grudnia ogłoszenie laureatów XXII edycji Nagrody „Rzeczpospolitej” im. Jerzego Giedroycia.

MAREK KOZUBAL

Nagrodę ustanowiła nasza redakcja w 2001 r., w pierwszą rocznicę śmierci znakomitego redaktora i polityka, twórcy „Kultury” i Instytutu Literackiego w Paryżu. Wyróżnienie mogą otrzymać osoby lub instytucje kierujące się zasadami wyznawanymi przez Jerzego Giedroycia, które cechuje bezinteresowna troska o sprawy publiczne, umacnianie pozycji Polski w Europie oraz pogłębianie dialogu między narodami Europy Środkowo-Wschodniej.

W tym roku nominowane do nagrody zostały następujące osoby.

Stanisław Stępień, dyrektor Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego, profesor Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Przemyślu. Jego zainteresowania badawcze to: stosunki polsko-ukraińskie w XIX i XX w., mniejszości narodowe w Polsce i na świecie, dzieje Kościoła greckokatolickiego, dzieje kultury na Kresach Wschodnich.

Joe Biden, prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki, w latach 1973–2009 senator ze stanu Delaware, w latach 2009–2017 wiceprezydent Stanów Zjednoczonych. Po

BOHDAN PACZOWSKI

wybuchu wojny w Ukrainie wspiera to państwo, a także te, które przyjęły uchodźców.

Wołodimir Zełenski, prezydent Ukrainy, aktor, przedsiębiorca. Po inwazji Rosji na Ukrainę jest niekwestionowanym liderem walki z najeźdźcą, dzięki swojej postawie zdobył międzynarodowe uznanie. Wielu komentatorów nazywa go mężem stanu i bohaterem narodowym. W 2022 r. został człowiekiem roku tygodnika „Time”.

Ołena i Wołodimir Zełenscy. Ołena Zełenska jest małżonką prezydenta Ukrainy, pisarką, z wykształcenia architektem. Angażuje się we wsparcie międzynarodowe dla walczącego kraju. 9 marca 2022 r.

napisała list otwarty, w którym wymieniła imiona dzieci zabitych podczas inwazji, apelowała też o ustanowienie strefy zakazu lotów nad Ukrainą.

Andrzej Peciak, badacz „Kultury”, wydawca dzieł Jerzego Giedroycia, historyk i działacz opozycji demokratycznej. Od 1979 roku kolporter wydawnictw drugiego obiegu. Uczestnik strajku okupacyjnego w Lubelskich Zakładach Naprawy Samochodów w 1981 r. W latach 80. XX wieku był wykładowcą podziemnej Wszechnicy Związkowej Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ Solidarność. Współzałożyciel i redaktor drugo-obiegowego Funduszu Inicjatyw Społecznych. Po

wydaniu w 1986 r. serii znaczków poczty Solidarność z okazji 40. rocznicy powstania Instytutu Literackiego został zaproszony przez redaktora Jerzego Giedroycia do Maisons-Laffitte. Od tego czasu stały współpracownik i wydawca kilkudziesięciu książek i reprintów prezentujących dorobek Instytutu Literackiego i Jerzego Giedroycia.

Wiera Meniok, szefowa Fundacji Muzeum i Festiwalu Brunona Schulza w Drohobyczu na Ukrainie. Od 1996 r. zajęła się polonistyką. Jest autorką publikacji naukowych m.in. dotyczących twórczości Brunona Schulza i tłumaczką polskojęzycznych tekstów dotyczących tego autora na język ukraiński. Była inicjatorką założenia przy Uniwersytecie w Drohobyczu w 2002 r. Polonistycznego Centrum Naukowo-Informacyjnego im. Igora Menioka.

W poprzednim roku laureatami nagrody zostali represjonowani przez reżim Łukaszenki Andżelika Borys, przewodnicząca Związku Polaków na Białorusi, i dziennikarz Andrzej Poczobut, członek Związku Polaków na Białorusi.

Przypomnijmy, że pierwszym laureatem nagrody był

prof. Jerzy Kłoczowski, twórca Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie. Nagrodzeni zostali też: Zbigniew Gluza i Ośrodek Karta (2002), Andrzej Przewoźnik (2003), Marek Karp i Ośrodek Studiów Wschodnich (2004), Natalia Gorbaniewska (2005), Jerzy Pomianowski (2006), Bohdan Osadczuk (2007), Krzysztof Czyżewski (2008), Zygmunt Berdychowski (2009), Agnieszka Romaszewska-Guzy (2010), Tomasz Pietrasiewicz (2011), Andrzej Nowak oraz Timothy Snyder (2012), Jan Malicki (2013), Paweł Kowal (2014), Tomas Venclova i Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego (2015), Bogumiła Berdychowska i Myroslav Marynovych (2016), Andrzej Sulima Kamiński i Leon Tarasewicz (2017) oraz Adolf Juzwenko (2018), prof. Jacek Majchrowski oraz Mykoła Kniażycki (2019), Andrzej Chadanowicz (2020). /©©

Patronat honorowy objął Prezydent RP Andrzej Duda. Partnerem głównym jest miasto Gdańsk. Partnerami współpracującymi są: Biblioteka Narodowa, Forum Ekonomiczne, miasto Sopot. Partnerami nagrody są: Instytut Literacki Fundacji Kultury Paryskiej, Ośrodek Karta, Studium Europy Wschodniej UW